

Diskriminering – har du koll?

Vad är diskriminering?

Diskriminering kan till exempel innebära att du blir utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier. Det kan också innebära att du blir orättvist behandlad på jobbet, i skolan, när du åker buss, besöker arbetsförmedlingen eller där du handlar.

Ordet diskriminering brukar i vardagligt tal ofta användas om orättvis behandling av olika slag, där någon gör åtskillnad mellan olika människor. Men det som av många uppfattas som diskriminering är inte alltid diskriminering i lagens mening.

Kort om vad diskrimineringslagen säger

En förenklad beskrivning av diskrimineringslagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränks.

Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Sex former av diskriminering

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering. De olika formerna är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera.

Sexuella trakasserier är den enda form som inte kräver ett samband med någon diskrimineringsgrund.

Var är det förbjudet att diskriminera?

Förbudet mot diskriminering gäller på olika områden i samhället, bland annat i skolan, på arbetsplatsen, när en person söker bostad eller går till en läkare.

Här nämner vi bara några exempel. Förbudet gäller inom en rad olika samhällsområden.

Lagen skyddar endast individer

Diskrimineringslagen skyddar individer (och inte till exempel organisationer och företag). Förbudet mot diskriminering innebär till exempel att arbetsgivare inte får diskriminera anställda, att skolan inte får diskriminera elever och att personal i en affär inte får diskriminera sina kunder.

Vad är inte diskriminering?

Diskrimineringslagen reglerar inte det som händer mellan privatpersoner när det till exempel handlar om hur grannar eller släktingar behandlar varandra. Inte heller innehållet i reklam, TV, radio, sociala medier och tidningar omfattas av diskrimineringsförbudet.

Det finns däremot andra lagar och regler som sätter gränser för till exempel ageranden mellan privatpersoner och för vad som får skrivas och sägas i reklam och media.

Anmäl till DO

Diskrimineringsombudsmannen (DO) tar emot anmälningar om

- diskriminering
- brister i arbetsgivares och utbildningsanordnares arbete för att förebygga diskriminering (aktiva åtgärder)
- missgynnande som har samband med föräldraledighet (Föräldraledighetslagen).

Vad är Diskrimineringsombudsmannen (DO)?

DO är en myndighet som arbetar för ett samhälle fritt från diskriminering. Vi är till för dem som är diskriminerade och dem som riskerar att bli diskriminerade.

Kärnan i DO:s verksamhet är att utreda anmälningar om diskriminering och att driva processer i domstol. Dialogen med civila samhället är betydelsefull för vårt arbete mot diskriminering. Den ger oss kunskap om hur diskrimineringen ser ut och hur den kan drabba individer och grupper.

Detta är ett informationsblad med övergripande information.
Vill du veta mer eller göra en anmälan om diskriminering?
Gå gärna in på vår webbplats: do.se